

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko, gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VIII.

Dunaj, 11. arpila 1928.

Št. 15.

Deželni zbor.

Zasedal je 29. in 30. marca. Nujni predlog se tiče podpore pogorelcem v Ličji vasi, kjer je 120.545 S škode, dočim zavarovalnina znaša samo 40.000 S. Odborom se odkažejo predlogi: naj se postavijo smernice, po katerih se morajo oddajati dela dežele, da bodo upoštevani predvsem domači podjetniki: naj se vpelje na mesto davka na avtomobile zvezni davek na bencin; naj bi dežela prevzela cesto Kotmara vas—Žoprače v svojo upravo; sodišče zahteva, da se mu izroči poslanec Angerer; naj se odpravi mostnina pri labudskem dravskem mostu in vzdrževanje zvali na občine, isto naj se zgodi s cesto Labud—Žvabek—Pliberk; naj se davek na nepremičnine zniža tudi pri predaji hiš, ki ne služijo kmetijstvu, to je stanovanjskih hiš.

Dr. Reinprecht poroča o dodatnem proračunu. Potrebe tega dodatka — 684.011 S — so popolnoma krite, še za glavni proračun ostane nekaj. Slabše izgleda v izrednih potrebah. Potrebe so se zvišale za 143.608 S, kritje pa samo za 46.005 S, da je primanjkljaj še višji. Potrebno bo najeti toliko višje posojilo. Skupen primanjkljaj znaša sedaj 4.001.301 S ali 40 milijard kron. Poročevalec utemeljuje potrebo dodatnega proračuna. Po sprejetju spremembe plačilnega zakona dobe po avtomatiki tudi deželni nameščenci in učitelji višje plače. Finančni odbor pa je bil mnenja, da je vsoto vpostaviti šele potem v proračun, ko bo na razpolago kritje. Zato je ostalo vprašanje pri obravnavi proračuna zadnje dni lanskega leta odprto. Učiteljstva se je polastilo veliko razburjenje. Po obračunu se je izkazalo, da ima dežela dobiti od zveznih davkov 4.800.000 S, to je za 754.000 S več nego je v proračunu. S to vsoto je dodatni proračun krit. Za samo povišanje učiteljskih plač se bo letos potrebovalo 578.000 S. To povišico dobe učitelji plačano za zadnje četrletja 1927 nazaj, ki pa se vračuna

v lanski računskih zaključek. Zviša se še postavka za pokojnine za 14.400, za občinske ceste 300, za učiteljske konference 3000 in za meščanske šole 41.000 S. Za meščanske in glavne šole bi imele skrbeti občine. Ker pa doslej še ni tozadavnega sklepa, jih mora celo leto vzdrževati dežela. Vsaj to je tudi pravilno. Prezidava kmetijske šole pri Hoprišanu bo že letos gotova. Zato se rabi 70.000 S več.

V rednem proračunu ostane primanjkljaj 1.246.493 S. Naše gospodarstvo ne prenese več davčnega poviška. Deželna vlada je zato v svrhu kritja primanjkljaja različno poizkusila, da bi dobila od zveze nekaj več, vsaj vse za plače upravnih uradnikov, a zastonj. Dežele tudi zahtevajo, da zveza odstopi od pravice, ki jo je dobila od dežel in občin l. 1923, da ona prva sme odtegniti od davkov za kritje svojih potreb. Tedaj se je nahajala zveza v kočljivem položaju, zdaj pa je ravno narobe. Vsako leto izkaže višji prebitok, dežele pa se ravno vsled tega, ker so dale zvezi to ugodnost, pogrezajo vedno globlje v dolgove. Če zveza od tega odstopi in da deželam prejšnje pravice nazaj, dobi dežela 1.1 milijona S. Če že to ne gre, naj bi deželni zbor sklenil vsaj povišanje davke na pivo od 6 na 9 Š pri hektolitru, kar bi dalo na leto 600 do 700.000 S. Posebno težavno je prizadevanje po spremembi zakona o delitvi davkov. Po tem zakonu dobi Dunaj v primeri z drugimi deželami veliko preveč denarja. Vsled krivičnega ključa je dobila Koroška v letih 1925 in 1926 za 21 milijard K manj. Enako krivično se postopa z deželami pri delitvi davka na pijačo. Če bi zveza pristala na spremembo tega zakona, bi dežela ne imela nič proti gotovi kontroli deželnega gospodarstva, ki pa bi ne smela odvzeti deželi in občinam samostojnosti. — Splošna razprava se je omejila na posamezna pojasnila glede morebitne kontrole deželnega gospodarstva.

Temu je sledil predlog, da mora deželna vlada izdelati zakonski osnutek, po katerem se

ustanovijo prenočišča za potujoče brezposelne. Sprejel se je tudi predlog, da se v teku enega leta predloži deželnemu zboru nov občinski red. Pogorelcem v Ličji vasi se dovoli podpora. Kernmaier poroča o prodaji Kabonovega posestva švicarskemu inženjerju Moserju. Dežela je kupila to posestvo leta 1918 za 335.000 K za ureditev kmetijske šole. L. 1926. je morala dežela 27.568 S doplačati. Zato se posestvo ni moglo držati in dežela ga je prodala za 107.000 S, vredno pa je 196.350 S.

Na drugi seji se je govorilo o obtožbah Italijana Vicia, da so tedanji člani deželne vlade trgovali v škodo dežele. Italijani so dobavljali Koroški življenske potrebščine, Koroška pa les takorekoč v zameno. Ko je prišlo obvestilo, da pridejo Amerikanci, ki bodo prepotovali slovenski del, da se določi demarkacijska črta in mišljenje prebivalstva, je morala oskrbeti dežela obroke za avtomobile, da je pokazala, kako je bogata in privlačna. Prodala je les. Pozneje je šlo zopet več lesa v Italijo, 450.000 K čistega dobička pa se je porabilo za propagandne svrhe za plebiscit. Potrdil o porabi denarja ni. Denar, pa je izročil Aksman Šumiju, ki je bil tedaj obenem predsednik Heimatsdiensta, ki je tudi vedel za to trgovino. Tozadavna komsija je ugotovila, da dežela vsled te trgovine ni trpela škode. Deželni zbor je vzel uspeh dolgotrajne preiskave brez razprave na znanje.

O pretepu v Trgu med socijaldemokrati in Heimatschützlerji smo že pisali. Z zadevo se je bavil tudi deželni zbor. Poročilo deželnega glavarja je bilo za zborovalce dosti ugodno. Vsi poslanci pa so se pridružili mnenju, da je treba volilni dogovor držati. Proti pretepačem bo uvedeno kazensko postopanje.

Sprejme se predlog, da se dovoli trgovinam z živili v Celovcu in Beljaku, da imajo odprte trgovine tudi ob nedeljah in praznikih do 10. ure dopoldne. Na Dunaju je to dovoljeno, v Celovcu in Beljaku še ne. Cesta Vetrinj—Hodiše

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Sodnik je majal z glavo. Hauslaib je to razumel in se pomembno nasmehnil.

„Da bi se z ženskami prepiral, nisem prišel sem,“ pravi Hauslaib. „Kot vojak se z ženskami ne bom vojskoval, hočem pa videti Vegla, zato naj pride jutraj k meni.“

Rekši se poveljnik poslovi in odide k Bošteju, kjer je bilo zanj pripravljeno stanovanje, vojake pa so razdelili po hišah in tudi v župnišče so poslali dva.

Pri Koclju so se tisti večer zbrali naši stari znanci Podgornik, Fleischhaker, Bicajnar ter Srieber. Pa zakaj tudi ne, saj danes je bilo povoda dovolj, ker kaj takega Kapla še ni doživela.

„To je kakor v vojni,“ povzame besedo Fleischhaker in si z močnim požirkom poplavi grlo. „Če bi še Turki tu hodili, bi človek v prvi vrsti mislil nanje.“

„Sedaj bomo tedaj pod vojaškim nadzorstvom,“ meni Krieber, „ko bomo hodili v cerkev. Prava bedarija.“

„In paziti bomo morali na ženske, da bi jih ne bodo zasledovali ti brezbožneži. Le glej,

Podgornik, da ti kdo ne bo vahal v zelje,“ podraži Bicajnar soseda.

„Ti pa tvojo staro pokrij s pokrovom, pa se gor vsedi, da ti ne uide,“ razjezi se navidezno Podgornik.

„Pa ste videli poveljnika, kako se je nosil na konju skozi trg,“ pravi Fleischhaker.

„No, to bo letala Boštjeva,“ vmešava se Kocljeva, ki je bila huda, da se poveljnik ni ustavil pri njih. „To se bo morala sukati, Bog ve, če mu bo znala postreči.“

„Da sitni so ti gospodje, posebno če so iz plemenitaškega rodu,“ pritrdi Podgornik.

V tem vstopi Vegl, ki ga vsi z veseljem pozdravijo. A ta danes nič ni vesel, molče se vsede in naroči merico vina.

„No, Vegl, kaj pa si tako tih?“ ogovori ga Kocelj, „ali se ti je kaj zgodilo?“

„Zgodilo nič, a jezi me že ta komedija,“ meni Vegl ogorčeno, „komaj je bil mir, pa se že zopet znova začne razburjenje.“

„Ti stroški bodo veliki. Toliko vojakov moramo oskrbovati,“ pravi Kocelj in se popraska za ušesi.

„In kdo je kriv tega?“ vpraša Bicajnar.

„Kdo drugi, kakor flegar in pa tisti suhi škric, ki so ga ženske napadle; da bi mu vse lase izpulile,“ jezi se Vegl. „Bog ve, kaj se še izcimi iz tega.“

„O, dober večer, slavna gospoda, to pa je jako prav, da sem prišel sem,“ pozdravi birič Hudopisk, ki je ravno vstopil.

„No, te je Katra spustila zopet z verige,“ podraži ga Podgornik.

„Ah, zame ni nobene tako močne verige, da bi me držala, če jaz hočem, v hiši sem jaz gospodar,“ razljuti se Hudopisk.

„Sedaj že, a doma igraš vlogo mutca, kaj ne,“ podraži ga Fleischhaker in mu ponudi piti, česar se Hudopisk ne brani.

„Danes sem uradna oseba, gospoda, danes se z menoj ni šaliti.“

„Oho, čujmo, čujmo, kaj pa takega,“ prašajo vsi.

„To je uradna tajnost,“ pravi Hudopisk in napravi resen obraz.

„Ti pa tvoja tajnost; to že davno vrabci čivkajo na sodniji, kar misliš, da mi ne smemo vedeti. Ne napihuj se kakor žaba ob mlaki.“

„Pa je tako,“ meni Hudopisk, „ravno gospoda župana Vegla iščem.“

„Kaj pa zopet imajo z menoj,“ reče Vegl nekoliko presenečen.

„Gospod sodnik so mi naročili, da morate priti jutri ob desetih h gospodu komandantu na sodnijo. Imajo nekaj govoriti z vami, ker ste baje vi glavni kolovodja celega upora.“

„Se že začne,“ pravi Vegl in ponudi biriču piti. Ta hlastno izprazni kozarec in se poslovi, češ, da mora iti še k sveti Mojci, ki jo hoče tudi komandant jutri videti. Ko to izreče, izgine pri vratih.

(Dalje sledi.)

se razširi na 6 metrov. Poslanci se pritožujejo čez prevozne listke za potovanje v Labudsko dolino. Potniki smatrajo to za šikano. Sklene se, da se pozove zvezna vlada, se se odpove temu dohodku pri podpisu pogodbe z Jugoslavijo.

Celovško letališče, ki je v zelo slabem stanju, mora vzdrževati zveza. Zračni promet je za Koroško velike važnosti in se ne sme dovoliti, da bi se izločil ravno vsled tega Celovec iz mednarodnega zračnega prometa. Zaenkrat naj popravi letališče zveza, a pozneje bo morala prispevati vsaj nekaj tudi dežela.

Ko je odgovoril deželni glavar na nekatera vprašanja in se je odkazalo še par predlogov odsekom, je bila seja zaključena in se skliče prihodnja pismenim potom.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Pododbor za zavarovanje poljskih delavcev je razpravljal o starostnem zavarovanju istih. Po izjavah ministra bo dobil starostno podporo vsak kmečki delavec, ki je prestopil 60. leto, ki je brez dela in se nahaja v bednem položaju in ki je bil v zadnjih letih vsaj dve leti v taki službi, ki pripada bolniškemu zavarovanju. Starostne podpore bodo enotne in pristojajo od dneva prošnje. Stroške starostnega zavarovanja bodo nosili delodajalci, delojemalci, zveza in dežele. — Novi najemninski zakon v splošnem ne ugaja. Zato namerava vlada predložiti spremenjen zakonski osnutek. — Zvezni kancler dr. Seipel je zbolel. Dobil je tri tedne dopusta in se odpeljal na velikonočni ponedeljek v Karlove vire na Češkoslovaško zdraviti.

Jugoslavija. Doznava se, da je prišlo z Italijo glede nettunskih pogodb toliko do sporazuma, da se bodo pogodbe, ki nudijo Italiji v Dalmaciji velike ugodnosti v škodo domačega prebivalstva, do 27. julija sprejele, nakar se bo prijateljska pogodba podaljšala za 5 let. Nettunske pogodbe Jugoslaviji ne bodo prinesle dobrega. Celokupen narod jih je ostro obsodil. In parlament jih bo sprejel samo vsled tega, ker Italiji ne more klubovati. — Javno mnenje v Jugoslaviji se zelo približuje Nemčiji. Vendar pravi, da je še nekaj nerešenih točk, ki se morajo še prej razjasniti. Spodtiko tvori predvsem postopanje z manjšinami. — Albanija je zaprla v ohridskem predelu mejo proti Jugoslaviji, ker je baje izbruhnil tifus. Vlada objavlja, da tifusa tam ni, vsaj ne v večjem obsegu kot vedno. Pač se bo vzrok zaprtja meje ta, da se zbirajo ob meji bolgarski komitaši, ki nameravajo sedaj na več krajih vpasti na jugoslovansko ozemlje. Da se komitaši tam lažje gibljejo, zato so Albanci mejo zaprli. Poslanik v Tirani je odločno protestiral proti zatvoritvi meje. Ljudstvo je razburjeno in smatra to za sovražen korak Albanije. Za spor se zanimajo vsi poslaniki v Beogradu. Pričakujejo se odločni koraki velesil v Rimu in Tirani. Inozemski diplomat se je izrazil, da je Albanija zaprla mejo na zahtevo Italije. To sledi iz tega, da se je v Italiji že prej govorilo o tem koraku albanske vlade. Na jugoslovanski protest in najbrž na zahtevo velesil je albanska vlada mejo zopet odprla. — Jugoslavija pripravlja reformo srednjega šolstva. Zakon predvideva tri vrste srednjih šol: sedanji realni gimnaziji, slično, realke in humanistične gimnazije. Podlaga pouku bo takozvana delovna šola. V šestem razredu bo posebno stroga izbira učencev.

Spopadi v Pragi. Dne 29. marca je prišlo v Pragi po nekem zborovanju do velikih demonstracij. Tisoče ljudi je policija razgnala, proti katerim je morala nastopiti s puškami in nasajenimi bajoneti. Končno je policija vpostavila mir in red. 3. t. m. so se demonstracije ponovile, in sicer je demonstriralo ta dan 50.000 socialdemokratov, narodnih socialistov in komunistov proti nameravani spremembi zakonov o socialnem zavarovanju. Komunisti zahtevajo, da mora biti 11. t. m. generalna stavka. Po zborovanju je prišlo do spopada s policijo. 7 policistov je bilo ranjenih s kamenjem, enemu so razbili glavo in 8 oseb je policija zaprla.

Poljska. Pri otvoritvi poljskega sejma (parlamenta) je prišlo do spopada. Komunisti so sprejeli predsednika vlade, maršala Pilsudskega s klici: „Proč s fašistovsko vlado Pilsudskega!“ Pilsudski je komuniste opomnil dvakrat, naj mirujejo, drugače jih bo vrgel iz

dvorane. Končno je dal pripeljati 20 policistov, ki so 7 komunistov vrgli iz dvorane. Na hodniku in okrog parlamenta je stalo 30 oboroženih vojakov. Nato je bil parlament odprt. Aretacija komunističnih poslancev je opozicijo tako razjezila, da so se zgovorile vse stranke in izvolile s 206 glasovi socialista Daszinskega za predsednika parlamenta, dočim je njegov protikandidat dobil le 142 glasov. Ta izvolitev znači nezaupnico vladi. Na tisoče komunistov je demonstriralo ta dan proti vladi. S policijo se je množica večkrat spoprijela in je policija mnogo oseb zaprla. Nadaljnji razvoj dela v parlamentu Pilsudskemu nikakor ne ugaja, ki namerava uvesti nasilni režim, ker vojak je pač navajen komandirati, ne da bi mu smel drugi odgovarjati.

V Mehiki se je pričelo preganjanje katolikov znova. Dne 27. in 28. marca je prišlo pri San Francisko do prave bitke, ki je najgroznejša tamošnje meščanske vojne: 92 katolikov, 2 duhovnika in cela vrsta vojakov je bilo ubitih, veliko ranjenih in ujetih. Pregarjanje se nadaljuje. V nekem kraju je bila Kristusova soha razstreljena z dinamitom, v drugem kraju je bilo več oseb vrženih v ječo, ker so skupno molili. V Mehiki je policija zaprla mašnika, ki je v nedeljo bral mašo, in vse vernike, ki so se maše udeležili. Med njimi je več višjih vladnih uradnikov.

DOMAČE NOVICE

Važni dnevi volitve.

- 4. februar.** Od tega dneva se računajo vsi v volilnem zakonu predvideni roki.
- 13. april.** Zadnji dan za prijavo volilnih prič pri občinski volilni oblasti. Za vsak volilni lokal dve prič.
- 16. april.** Zadnji dan za izpopolnitev izpreminjevalnih volilnih predlogov.
- 22. april.** Volilni dan.

Podgora pri Borovljah. Zadnji čas širi nam dobra znana oseba po naši vasi podle in lažne vesti o naših slov. obč. odbornikov. Vesti so čisto bez vsak podlatge. Toda mi vemo, kam pes taco moli. Bližajo se obč. volitve, treba je loviti slovenske glasove. Zadnje volitve so pokazale, da so nemškutarji pri nas precej nazadovali, Slovenci pa napredovali. To boli in treba si je izmisliti laži, morda bo kaj pomagalo, tako si mislijo naši nasprotniki. Poglejmo nekoliko, če so nam naši nemškutarji res tako prijazni. Ali ste že pozabili, ko so bili pred 7 leti vrženi slovenski delavci iz tovarne? Namesto da bi jim pomagali, ste stvar odobrvali. Tedaj bi lahko pokazali vašo plemenito srce. In slovenski železničarji? Osiveli so pri trudopolnem delu, a tudi za te starčke ste bili gluhi. Minulo je istotako že 7 let, a so še vedno brez dela in nismo še šlišali, da bi kdaj kak nemški zastopnik spregovoril za nje. Imamo na naši vasi nemšk. nac. obč. odbornika, ki menda zelo modruje in politizira — doma v gostilni — a ni bilo še šlišati, da bi stavil kak pameten predlog pri občini. Pokažite vendar, kako hočete pomagati ubogemu kmetu! Mar mislite, da je tako pomagano prebivalstvu v Podgori kot ste napravili pri „Wassergenossenschafti“. Voditi brez vzroka proces na račun malih kmetov in posestnikov, to paš ni po vzorcu ene „Wirtschaftspartei“. — Pa menda tudi krščanski niste tako kot se delate, v tem oziru vas že davno poznamo. Pred kratkim se je napeljala v župnišče in mežnarijo v Podljubelju elek. luč. Stvar je stala okoli 500 S. Ako se razdeli ta znesek na župne doklade (Pfarrumlage), da to precej dela. Da to odpade, je svetovala občina, da bi morda gosp. župnik skusil to svoto nabrati pri največjih davkoplačevalcih. Tovarna v Borovljah, Gorriče in tudi še drugi so se častno izkazali, pivovarna v Podgori pa je nakazala 2 šilinga. Posledica tega je bila, da zneska ni bilo mogoče spraviti vkup. Vsota se razdeli na župljane in pivovarna bo morala plačati približno S 300.—. Tedaj tudi tukaj vzor „Wirtschaftspartei“, a tudi krščanstvo se ji pokazalo. Slovenski volilci dobro vedo, kaj in koga naj volijo 22. aprila. Da se pa jezite, če naši zastopniki ne glasujejo za podpore Schulverein Südmarke, za Kevenhüllerjev spomenik i t. d., nas pa le veseli, se boste morali tega že privaditi.

Sele. Selski bauernbündlarji niso zadovoljni, da v slovenski občini Sele vlada koroška slovenska stranka. Zato si že dalj časa sem prizadevajo, da jo kolikor mogoče oblatijo in sebe povzdignejo, posebno pa sedaj pri volivni agitaciji. Pri občini pa se vestno gospodari in je vse v najlepšem redu, kakor dokazujejo revizije. Zato se slovenski stranki ne more nič slabega očitati, še manj dokazati. A bauernbündlarski agitatorji trdijo, da je slovenska stranka naredila dolg, da je kriva visokih doklad in kako bi oni procenite znižali, če bi dobili županstvo v roke. Ti ljudje vedo, da to ni res, a vendar to trdijo, da bi preslepili volivce in jih pridobili zase. Da se pokaže hinavčina teh ljudi, naj podamo kratko poročilo o letošnjem proračunu: Občina Sele je kakor vse gorske občine, v tem oziru v neugodnem položaju, da mora mnogo izdati za vzdrževanje cest, dohodkov pa nima velikih, ker ni v njej mnogo industrijskih obratov, ki bi ji prinašali lepe dohodke, t. j. Lohnabgabe. Vrh tega je imela občina zadnja leta izredne izdatke. Zidali smo vendar prepotrebno občinsko hišo, katere pač ni bilo mogoče plačati kar prvo leto; treba je bilo odplačilo razdeliti na 2—3 leta in tako se bo letos plačalo zadnjih 32 mil. in potem ne bo več nobenega dolga. Ali bi mar nemčurji znali hišo postaviti brez denarja? Potem plačuje občina Humberku štiri leta po 20 mil. kot prispevek za novo cesto. Voigtu, ki je 20 let oskrboval cesto na Zvrh. Kotu, je bilo treba izdatke za njo povrniti, kar je nanese skupaj okoli 12 milij. Šolo bo treba kriti; v šolskem proračunu je za to postavljena svota 25 milij. Veliko stroškov povzročajo občinski ubožci, ki so zunaj, bolnišnice itd. Vrh tega pomislimo, da dežela kakor vsem drugim občinam, tudi naši odtegne 20% vseh deležev na davkih in da zahteva od občine 2 šil. od glave; vsega odvzame dežela občini blizu 32 milij. Ali mislijo nemčurji, da bi vsega tega ne bilo, če bi imeli oni glavno besedo? Letos plačamo ves dolg od občinske hiše zato, da ne bo treba od njega plačevati obresti, ki znašajo okoli 3 milij.; ta denar bi bil drugače prav po nepotrebnem proč vržen. Smešno je trditi, da bi bauernbundovci dokladi znižali. Doklade se znižajo, kadar je manj občinskih potreb. Tudi pod slovensko stranko se bodo znižale, pa še prav kmalu, namreč že drugo leto precej, še bolj pa potem, ko bo cesta plačana, šola pokrita in ko dežela ne bo več tako molzla ubogih občin. Najlepše pa je to: vsi proračuni v vseh štirih letih so bili sprejeti soglasno, tudi bauernbundovci so glasovali zanje, ker so pač videli, da mora tako biti in da drugače ni mogoče. Sedaj pa tak, ki je pri seji glasoval za proračun, pred volivci šimfa čez njega. Torej samega sebe bije po nosu! To je hinavščina brez primere. Kako zloben ali pa neumen je en agitator, se je pokazalo pred dvema letoma, ko je Ehrlich začel graditi električno centralo. Ehrlich jo je gradil sam in občina z njim ni bila v nobeni zvezi, nikdar ni mislila, da bi se pri tem podjetju kaj udeležila. V nobeni seji se o tem ni govorila niti besedica. Pa dva nasprotnika sta zaradi te elektrike prišla čisto ob pravo razsodnost. Eden je letal okoli in vedel posestnikom že celo povedati, koliko milijonov bo prišlo na njega plačila za elektriko. Ljudje so se razburjali, seveda po nepotrebnem za prazen nič. Komisija pri začetku gradbe elektrike je njegovo pritožbo zavrnila, ker je bila nepotrebna in brezpredmetna. To je ravno tako, če bi recimo Žerjav na Zvrh. Kotu postavil nove hleve, pa bi se Šajdarji razburjali zaradi njega in se bali plačila. Dva pametna nasprotnika sta se pri tem počenjanju svojih tovarišev res lahko sramovala. Da pa je potem občina dala električno luč napeljati v občinsko hišo, je prav, ker se rabi, je praktična in nič kaj dosti dražja od petrolejske. Stroški napeljave so bili pa tako majhni, da se pač nobenemu davkoplačevalcu ne pozna v žepu. Za napeljavo elektrike je glasoval tudi en pameten odbornik nasprotne tranke. Taka je resnica o občinskem gospodarstvu. Velika večina ljudi je popolnoma zadovoljna s sedanjim županom in tajnikom, le tisti ne, ki menijo, da smo Slovenci manj vredni in da moramo biti samo podložni, gospodovati pa mora le Nemec ali nemčur, in pa oni, ki iščejo le svojo čast in se štejejo kot strašno modre.

Billčovs. (K volitvam.) Čas, ko bo treba na novo voliti občinske odbore, se nam vedno

bolj približuje. Radi tega je potrebno pogledati, kako je dosedanji odbor deloval. Predno pogledamo račune vsaj za leto 1927 in proračun za leto 1928, naj bi bilo omenjeno, da imamo pri nas samo ljudi, ki govore vsi enako, katere teži eno in isto breme, ki so navezani drug na drugega tako kot udje telesa, vendar še so ljudje, ki sejejo med nas enake trpine razdor, vsled česar se deli tudi naš občinski zastop v tri stranke, in sicer v Koroško slovensko stranko, ki šteje 7 odbornikov. To je naša domača stranka, katere program je, združiti vse one sloje, katerim je usojeno, si s trdim delom pridelovati vsakdanji kruh, naj si bo kmet ali delavec. Potem ima v našem obč. zastopu Bauernbund dva zastopnika. To je tista stranka, ki se hoče med naše kmete znesti s pretvezo, da družijo kmete, kar pa ta stranka dela s tem, da družijo Herrenbaure. Enega zastopnika imajo pa tudi socialisti. Ti kličejo delavce, naj gredo k njim, ker le oni jih bodo prav zastopali. Toda izkušnja nas uči, da je tudi tukaj marsikaj gnilega. Torej večinoma ima naša stranka. Sledeči pa je letni račun za l. 1927: Ubožni račun 2179,45 S prejemkov, 3047,45 izdatkov, tedaj primanjkljaj 868 šilingov. Občinski račun s primanjkljajem ubožnega znaša 7130 S prejemkov, 7477 S izdatkov ter 347 S primanjkljaja. Ta primanjkljaj se pa krije z svoto 3588 S, ki jih ima občina dobiti še kot občinsko doklado od l. 1927 od deželne blagajne. Proračun za leto 1928 predvideva 40% občinskih doklad na realni davek. Ta davek znaša za celo občino 6600 S. Torej občinske doklade za l. 1928 bodo znašale skupno 2840 S. Oziralo se je tudi na to, ker se bo letos popravljala cerkev in se je radi tega kar najbolj mogoče zmanjšalo občinske izdatke. Vsak lahko uvidi, da so se oni, katerim je bila poverjena občinska uprava, potrudili iti ljudem kar najbolj na roko. Zato naj vsak zaupa stranki, ki res skrbi za to, da pride občinska uprava v roke ljudi, ki so tega posla res zmožni.

Dobrla vas. (Občinske volitve.) Kako „pravilno in nepristransko“ se postopa v naši slavni občini s Slovenci oziroma s slovensko stranko, govori glasno sestava volilnega imenika za letošnje občinske volitve, proti kateremu je bilo vloženih od slovenske in socialdemokratske stranke krog 60 reklamacij. Naš župan sam in tudi g. okr. glavar sta potrdila, da je naša občina v tem oziru „vzgladna“, to je prva v celem okrajnem glavarstvu. Lepo priznanje. Tudi pri lanskih volitvah je bilo tako. Velik strah morajo imeti pred nami in mogoče je tudi upravičen, zakaj ljudstvo spregledava in se otreša dosedanjih „skrbnih je-robov“. Ker je ljudstvo, kot smo že zadnjič pisali, ogorčeno radi lova, nizke najemnine, neplačevanja škode do skrajnosti ter zahteva oddajo na dražbi za primerno ceno, ali pa da ga vzamejo v zakup kmetje sami, so razni gospodje zelo v škripcih in kujejo ter tuhtajo, kaj bi v tem kritičnem trenutku vse obljubili. Opozorjamo volilce že v naprej nato. Doslej se je edino naša stranka vstrajno potegovala za vaše pravice, a z naprej se bo še z večjim uspehom, ker bo še bolj disciplinirana in močnejša kot pri zadnji oddaji lova. Torej kmetje, obrtniki in delavci vkup, vsi za pravo ljudsko, slovensko stranko v boj in zmaga bo naša.

Svetna vas. (Občinske volitve.) Volilci! Spet bomo imeli 22. aprila priliko, da izrazimo v obliki volitev našo željo, v kakšnih rokah hočemo imeti z naprej upravo naše občine. Sveta dolžnost in interes vsakega posameznika je, da si posebno točno ogleda gospodarske programe strank, ki se potegujejo za vodstvo občine, njih dosedanje delovanje v občini in v bližnji okolici. Gospodarsko plat Landbunda si je treba ogledati še posebno natančno, zakaj pred štirimi leti smo imeli z njim zelo slabo izkušnjo in sicer tako slabo, da so se morali vsled strahovitega nerada tedanji občinski funkcionarji zagovarjati pred deželno sodnijo v Celovcu. Tedaj je ravno Landbund upravljal občinske posle. Tudi pri letošnjih volitvah nastopajo tri stranke: naša domača Koroška slovenska stranka, ki je upravljala občino zadnja štiri leta naravnost vzorno, kakor so celo na višjih mestih izjavili, Landbund ter socialdemokrati, ki gresta v volilni boj sicer ločeno, a se nahajata v drugače bratskem objemu. V naši občini je posebno bojovito razporejen Landbund, katerega zastopnik se je napram

Slovincem izrazil, da bo pri teh volitvah boj proti slovenski stranki oster. Čudimo se, da se upa kaj takega izraziti zastopnik stranke, ki je doživela v zadnjih letih v naši občini težke poraze. Čudimo se, da se je ta stranka sploh upala postaviti kandidatno listo. Kakor se sliši, so na tej kandidatni listi med drugimi kandidati, ki se upajo imeti še tako drzno čelo, da se upajo pred volilce, četudi je za časa njihovega gospodarstva v občini izginilo iz občinske blagajne čez 7 milijonov občinskega denarja. To se je pri oddaji občinskega gospodarstva l. 1924 ob prisotnosti uradnega revizorja tudi uradno ugotovilo. Svoto je moral tedanji župan povrniti. Deželno sodišče je označilo občino „als eine grosse Schlamperei“. Ker nočemo imeti pri občini malomarnost, temveč red, zato pametni volilci ne bodo glasovali za tako listo. Tudi socialdemokrati delajo zelo živahno in so ves boj naperili proti naši stranki. Vzrok temu je užaljena častihlepnost nekaterih, ki menjavajo svoje politične prepričanje kot jim kaže trenutna osebna korist. Včeraj so se vezali s Slovenci in bili najodločnejši narodnjaki, danes, če treba, pa so pripravljeni se objeti z vsenemci in najzagrizenejšimi nasprotniki socializma. Šviga švaga čez dva praga. Tudi teh se je treba varovati. Davkoplačevalci naj ne pozabijo na socialdemokratskega tajnika Sima v Bistrici v Rožu, na ogromne občinske doklade občine Borovlje. Mislimo, da ne bi bilo dobro, če bi se tudi v naši občini vgnezdile take razmere. Svetnovaška občina je bila v zadnjih štirih letih v prav skrbnih rokah. Občino so upravljali v tej službi že osiveli možje, ki so že v predvojnih letih vzorno vodili občino čez 16 let ter si stekli pri tem delu za blagor občine nevenljivih zaslug. Za volilce občine Svetna vas pride edino lista sedanjega župana resno v poštev, to je lista Koroške slovenske stranke, na kateri kandidirajo sami resni, pošteni i izkušeni možje posestniki in obrtniki. Nepristransko, zvesto in pošteno delati za dobrobit občanov, to je naš program.

Hodiše. (Občinske volitve.) Minulo nedeljo so bile vložene v naši občini tri kandidatne liste: socialdemokratska (na čelu Bošnjakov Gustl), Wirtspartei (mladi Onekar) in Koroška slovenska stranka (Lapuš). Pri seji volilne oblasti se je sklenilo, da se bo volilo dne 22. aprila v šoli od 7. dopoldne do 4. popoldne in da se volilne priče ne smejo vmešavati v volilne zadeve kot zadnjič (delokrog volilnih priči je po zakonu natančno določen. Op. ur.). Nasprotna stranka so se pred svojimi volilci na tišem združile in tako hočejo ostati tudi z naprej socialdemokrati bauernbundovski hlapci. Agitirajo in letajo okol kot blazni in obrekujejo naše kandidate ne oziraje se na volilni dogovor, pozabijo pa tudi svojim povedati-kaj je „Šperling“...

Sele. Kakor se čuje, nastopijo pri nas pri občinskih volitvah tri stranke: Koroška slovenska stranka, Bauernbund in socialni demokrati. Zanimivo je, da si Bauernbund ne upa s pravo barvo na dan; nemškutarija tukaj pač nima kredita. Zato je Bauernbund naredil kakor volk, ki se je oblekel v ovčji kožuh, da bi ovce lažje zalezal. Da bi premočil delavce in si pridobil njihove glasove, si je dal drugo ime, namreč „Kmetška in delavska volivna zveza“. Pa se je urezal. Slovenski delavci bodo volili našo stranko, v kateri so združeni kmetje, delavci, obrtniki, sploh vsi, ki čutijo slovensko. Drugi delavci pa tudi nočejo kaj vedeti o kaki zvezi z Bauernbundom in nastopijo samostojno kot socialisti. Upamo, da bo 22. april pokazal, da so Sele še vedno take, kakor so bile, namreč v ogromni večini slovenske.

Apache. (Mladini.) Majhen narodič smo, a posedamo zemljo, ki po naravnih krasotah prekaša marsikatero drugo. Žalostna je naša zgodovina, vendar ni povoda, da obupavamo nad našo bodočnostjo. Čeravno se je tekom desetletij skrčila naša narodnostna meja in je marsikateri zapustil naše vrste iz razlogov osebnega dobička, se jedro naroda vendar še zaveda svojega pokolenja in je faktor, ki se mora upoštevati. Tega se mora zavedati tudi naša mladina in imeti vedno pred očmi, da jo je rodila slovenska mati. Zato mora spoštovati svoj materni jezik in se ga posluževati povsod. V tem oziru smo veliko preveč popustljivi. 22. april, dan volitev, bo dan preizkušnje. Odločali boste,

v katerih rokah naj bo v bodoče občinska uprava. Naši možje so že večkrat pokazali, da umejo voditi gospodarstvo občine v korist davkoplačevalcev. Potegujejo pa se tudi za to, da dobi slovenski narod na Koroškem svoje naravne pravice. Tedaj pride pri bodočih volitvah za vas v poštev edino „Koroška slovenska stranka“.

Borovlje. (Občinska seja dne 22./III.) Župan poroča, da je poslal zdravnik dr. Rikli občini pismo, v katerem se zavezuje, da bo brezplačno zdravil vse obč. reveže. — Prva točka dnevnega reda je bila proračun za leto 1928. Ogromne številke kažejo, da manjka povsod denarja in da bo trpel davkoplačevalec. Pred dvema letoma se nam je natvezal davek na osebo. Da se ne obdači najrevnejše, je občina tedaj vpeljala davek na elek. luč. To je bilo pred dvema letoma in danes pride zopet dežela in zahteva, da mora plačati vsak, ki ima elek. luč 7 grošev davka od kilovatne ure. Na videz se zdi, da to ni veliko, a pri pobiranju tega davka se bo to znatno občutilo. Na te 7 grošev vdari obč. tudi 100%, toraj je plačati od vsake kilov. ure 14 g. Kjer se rabi motor, se plača manj. Davek na pse se zviša in sicer za prvega psa na S 10.—, za drugega S 20.—, in tretjega S 30.— na leto. Od psov pri posameznih hišah samo S 4.—. — Za vodovod se plača kot prejšnja leta. — Za šole se rabi: Borovlje S 7064.—, Bajtiše S 471.—, Podjubej S 1955.—, Kapla S 1490.—. Ubežni odsek izkazuje S 40.274.— izdatkov in samo S 8200.— kritja. Celokupni proračun znaša S 158.730 izdatkov in S 126.001.— dohodkov. Primanjak znaša teraj S 32.471.—, ki se bo krit z obč. dokladami, ki se določijo na 200%. — Novo vstan. požarni brambji v Podgori se dovoli S 500.—. Podpora koroškim študentom v Gradcu se odreče. — Za napeljavo elek. luči v podljubelsko župnišče in mežnarijo se določi 10% doklade za podljubelske farane. — Prošnja Tereze Juch z Podljubelju za koncesijo kavarne in gostilne se ne priporoča. — Dekanija Žihpolje se obrača na občino, da bi se dosegel sporazum glede stanovanja mežnarju in letno tudi 4 m³ drv. Župnik Böhm pa je pred dvema letoma potom finančne prokuratorje vložil tožbo proti občini, ker je sekala les v takozvanem mežnarjevem gozdu. Tudi lastnina takozvane Mežnarije ni bila jasna. Vršila se je obravnava, pri kateri pa se je dosegel sporazum in sicer, da ostane mežnarija last občine, gozd pa last cerkve. Posledica tega je, da občina ne da več stanovanja in tudi ne drv za mežnarja. — Voigt in Humbert se pritožujeta, da je njima občina predpisala previsoke prispevke k bajtiški cesti. Se zavrne. — Prostojbine za pregledavanje živine in mesa ostanejo iste, namreč 4 S od odrasle živine itd.

Št. Vid v Podjuni. (Občinska seja.) Vršila se je 25. marca. Predvsem je bilo treba rešiti proračun za leto 1928, ki je bil že enkrat v razpravi. Izkazalo se je namreč, da je 70% doklade kot lani za letos premalo, četudi se je izločilo vse, kar ni neobhodno potrebno. Sprejeta je bila nato 90 odstotna občinska doklada. Pomisliti je treba, da mora občina odšteti deželi za kritje njenih dolgov vsako leto čez 50 milijonov denarja, s katerim je prej občina sama razpolagala. Če bi si smela občina ta denar obdržati, bi ne potrebovali niti 70% doklade. Najhujše breme občine so ubožci in bolnišnice, ki same porabijo celo občinsko doklado, na drugem mestu so šole in potem pota in cesta. — Občina je prosila deželno vlado, da bi kmalu pričela z regulacijo Bele, zakaj nevarnost, da se most lepega dne zopet v Dravo ne zapelje, še ni odstranjena in poleg tega je v nevarnosti tudi ena hiša. Deželna vlada je odgovorila, da se delajo šele načrti in da bodo dela izvršena šele v treh letih, da bi pa za ta čas občina lahko napravila zasilne varnostne naprave, ki bi stale okrog 100 milijonov. Dežela bi prispevala 10%. Našo občino bi stalo to nekako 60 milijonov. Takega bremena si občina seve ne more naložiti. — Končno se se rešile še nekatere domovinske in ubožne zadeve.

Grebini. (Požar.) 30. marca o polnoči je izbruhnil v skladišču Plaznikove žage požar, katerega hitro razširjenje so pospeševale zaloge krme in desk. Le hitri pomoči grebinijske požarne brambe z motorno brizgalno se je zahvaliti, da ni ogenj zajel tudi žage, večino desk in

hlodov. Pomagale so tudi sosedne požarne brambe. Rešilo se je 20 vagonov desk, okrog 60 vagonov hlodov in žaga. Pri tem se je grebnijska motorna brizgalna pokvarila.

Grabštanj. (Požar.) Dne 5. t. m. zvečer je izbruhnil pri najemniku in sodarju Ogrisu v Grabštanju ogenj, ki je uničil vse sodarsko iesaevje in sode ter hišo in kolnico z vsem gospodarskim orodjem. Tudi sosednje Sitterjevo posestvo, sestoječe iz stanovanjskega in gospodarskega poslopja se ni dalo rešiti vsled vetra. Ker so hiše v okolici požara krite po večini s slamo ali škodlami, se je pozvala celovška požarna bramba na pomoč. Sitterjeva hiša bi imela biti v teh dneh nanovo krita in je bil potreben strešni material že na licu mesta. Škoda je seveda izdatna.

Sv. Mesto-Žvabek. Ker procesija iz Dravogradu Mute na belo nedeljo ne utegne priti, bo cerkvenj shod na Sv. Mestu 3. nedeljo po veliki noči, to je 29. aprila.

Celovec. (Razno.) Iz „Freie Stimmen“ izvem, da se namerava pod devizo „Kärnten treu“ ustanoviti v mešanem ozemlju stranka, ki bo ravno nasprotje v Jugoslavijo streméče, po večini v župniščih zasidrane nazadnjaške stranke. — Dne 30. marca je neki sin železničarja napadel po sejmu v Št. Andražu v Labudski dolini sejmarija Seherja in ga ranil z nožem na enem prstu. Fant je bil še isti večer prijet in oddan v zapor. — V Emmersdorf pri Celovcu je pogorelo pd. Korvašev posestvo v prednosti 10.000 S. Nekaj mrtvega in živega inventarja se je dalo rešiti. — V Krški dolini je 1. aprila dimnikarski pomočnik Martič 7 krat ustrelil na posestnika Höffererja in ga težko ranil. Posestnik je dobil 2 strele v vrat in 2 v glavo. Martič je sedaj ričet. — Knezoškof dr. Heftler se je vrnil po daljšem zdravljenju v Meranu nazaj v Celovec. — Število podpiranih brezposelnih na Koroškem je 31. marca padlo za 678 na 7907 oseb. — Hotel Moser v Celovcu nadzida četrto nadstropje. — V Celovcu so za beležili lani 73 avtomobilskih nesreč, 2 s smrtnim izldom. Nesreče je povzročila nepravilna in prehitra vožnja in malomarnost pešcev.

Galicija. (Smrt.) K zadnjemu počitku smo spremljali 2. t. m. Sebastijana Pušnika, p. d. Pušnika v Krejancah, ki je po dolgi mučni boleznj previden s sv. zakramenti zapustil dolino solz in stopil pred večnega sodnika. Pogreb je bil lep in je dokazal njegovo priljubljenost. Počiva naj v miru!

DRUŠTVENI VESTNIK

Vogrče. Na belo nedeljo, dne 15. aprila se bo popoldne ob 3. uri pri „Škofu“ obnovila igra „Zlata krona“ in dodala šaloigra „Nemški ne znajo“. Obe igri nudita obila zanimivosti in lepe zabave.

Globalnica. (Sestanek.) Dne 25. marca je tukajšnje izob. društvo priredilo svoj sestanek v prostorih Šteklave gostine, katere prostori so bili nabito polni poslušalcev obeh spolov, katerim je č. g. Poljanec razložil in pojasnil najprej naše gospodarske težkoče, nadalje je razložil važen pomen, ki ga imajo bodoče občinske volitve za nas Slovence, poleg tega je podal mnogo zlatih in za naše ljudstvo prepotrebni naukov. Občinstvo je bilo vidno ganjeno nad govornikovimi nauki in je bilo slišati, da se naj še večkrat napravi takšen sestanek ter se povabi Poljanec za govornika. Obenem se g. govorniku izreka tem potom prisrčna zahvala.

Bilčovs. (Občni zbor izobr. društva.) Dne 18. marca se je vršil pri pd. Pomvuču v Bilčovsu občni zbor našega izobraževalnega društva. Udeležba je bila prav dobra, vendar nekaj bi tukaj omenili: Vsa čast našemu žensstvu, ki se je obč. zbora udeležilo prav številno. Da je pa potrebna izobrazba tudi moškimi, je vendar samoobsebi umevno. Radi tega naj bi se tudi moški malo bolj brigali za društvo in marsikateri bi bil lahko o raznih zadevah bolj poučen, kakor je. Po pozdravu predsednika je sledilo poročilo o delovanju društva. Članov je šlo društvo 97. Odbor se je v šestih sejah posvetoval o raznih društvenih zadevah. Društvo ima 4 odseke, ki so delovali vsi dosti dobro. Ženski odsek je imel 7 se-

stankov. Članice tega odseka so nabrale za „Dobrodelnost“ 66,50 S, in sicer Želuče 12, Kajze 5,70, Stranje 6,60, Koviče 2, Gora 2, Zgornja Vesca 2, Branča vas 7,50, Bilčovs 8, Kajzaze 10,70, Moščenica 10. S. Vsem nabiralkam iskrena vhlala za trud, želeli bi bilo, da jih ostale vasi posnemajo. — Mladeniški odsek je imel 3 sestanke z podučnimi predavanji. Pevski odsek je imel več vaj. Nastopal je pri cerkvenih slovesnostih in društvenih prireditvah. Napravil se je tudi izlet na Žihpolje. — Dramatični odsek je uprizoril tri igre in sicer Jurčki, Ne kliči vraga in Roza Jeladvorska. Napravila sta se izleta v Hodiše in Št. Jakob v R. Večji prireditvi sta bili dve, in sicer Mladinski in Materinski dan. Uspeli sta prav dobro. Krajevna sestanka sta bila dva in sicer v Želučah in Branči vasi. Knjižnica šteje 194 knjig, prebralo se jih je 123. Po letnem poročilu se je vršila volitev odbora, ki je z nekaterimi spremembami ostal isti. Nato je sledil govor čg. Ruprehta iz Sveč o potrebi izobraževalnih društev. Govorniku naša prisrčna zahvala.

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta dne 22. februarja 1928.

(Nadaljevanje.)

Orodje za obdelovanje travnikov.

Za nakup modernega orodja je na razpolago 2200 S. Nakupilo se je 3 3oral in drugega orodja; vse to leži pri kmetih.

Shranjevanje zelene krme.

Za prireditve naprav, kjer se shranjuje zelena krma za zimo, je država dovolila 8500 S. Do zdaj je stal en silo 40 milijonov; ker poljedelsko ministrstvo zbira naročila, se je cena znižala na 20 milijonov. K tem stroškom da država 25% subvencije in morebiti bo še dežela kaj dala, tako se bo cena znižala, da si bo silo napravil lahko že marsikateri mali kmet. Do zdaj so imeli nekateri posestniki neprimliko s silo krmo, ker so dajali v stož (silo) premlado koruzo ali deteljo ali lucerno, ki se težko ensilira, ker ima veliko beljakovine v sebi, in le-ta rada gnije.

Pridelavanje krompirja.

S prvovrstnim krompirjem se bodo delali poizkusi. Za podpiranje teh poizkusov je na razpolago 1800 S. Ko ima Koroška shranjenega veliko krompirja, se je bilo bati, da bi se težko prodajal, ali zglasili so se zdaj zanj Italijani in kupci iz Jugoslavije. Kmetom se bo dalo 20 vagonov semenskega krompirja, izvirni se bo podpiral s 5 g, drugi s 3 g kilo.

Zeleno gnojenje.

Na spodnjem Koroškem se bodo nadaljevali poizkusi s zelenim gnojenjem. Za 80 poizkusov je na razpolago 4000 S. Seme in umetno gnojilo se podpirata s polovico cene. Poizkusilo se bo zdaj gnojenje izvesti z rumeo in inkarnat-deteljo, ker lupine delajo premočno korenje, da ga kmet skoraj ne more podorati. Bati se je pa, da ljudje detelje ne bodo podarjali, marveč jo bodo dajali živini. In vendar je zeleno gnojenje za te kraje, ki imajo premalo živine, največjega pomena.

Poizkusi s tujimi vrstami žita.

Za te poizkuse je pripravljenega denarja 25.000 S. Misli se naročiti 6 vagonov rži, 6 pšenice, 3 ječmena, 8 poletnega ječmena in 8 ovsa, ki bi se oddajalo s primerno subvencijo. Za nabavo potrebnega orodja se je dobilo 8000 S, za čistilne stroje 8000 S, za poizkušanje novih strojev 1000 S. Tovarne se namreč v prvi vrsti ozirajo le na izvoz in tako pride, da prodajajo in izdelavajo pluge, ki za nas niso pripravljeni. Iz Nemčije pa se ne more uvažati brez carine, kar se doma izdelava. Celovec je prevzel preizkuševanje plugov za ravnino in hribe posebej.

Za obdelovanje nerodovitnega polja.

Za novo obdelovanje zasutega ali sploh neproduktivnega zemljišča se je dovolilo 100 tisoč S podpore. Dunajski referent je sicer omenil, da ne bo držalo, kar se dela v Ziljski

dolini, ali vsekako se ne more pripuščati, da dolina od leta do leta hujše propada. Lansko leto se je moglo za Ziljsko porabiti 50.000 S, za naprej se je napravil načrt za 60 milijard.

(Konec sledi.)

Tržne cene. Velikovec, 4. IV. Konji 400 do 600 S. Živina: biki 1.20—1.30, pitani voli 1.30—1.50, vprežni voli 1.20—1.30, junci 1.10—1.30, žive svinje 2.20—2.30, zaklani prašiči 2.20—2.40, plemenski prašiči 2.40—2.50, ovce 0.60—1.—, koze 0.30—0.50 za kg žive teže. Jajce 12 do 14 g, sirovo maslo 4.30—6 S. stare kokoši 3.50—4.—, mlade kokoši 3—3.50 S. Žito: pšenica 42—43, rž 40, oves 35—37, koprplje 50, ječmen 36—38, fižol 40, ajda 34—35 g za kg.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Avstrija. Pri občinskih volitvah v dunajskem okraju Währing so dobili soc. dem. 26.407 in združena meščanska lista 25.014 glasov. Soc. dem. so pridobili, meščanske stranke pa izgubile. Okrajni zastopnik je socialdemokrat. — Izid občinskih volitev v Solnogradu: meščanske stranke 42.131 glasov in 910 mandatov, soc. dem. 25.970 glasov in 375 mandatov; leta 1925: 38.387 glasov in 891 mandatov, 21.494 glasov in 331 mandat. — Dunajski gasilci so v lanskem letu 3556 krat izpeljali. — Na dunajski univerzi je vpisanih 2037 slušateljev. — Na Dunaju stavka 4500 krojaških delavcev in delavk. — Naša zvezna vlada se je začela pogajati z jugoslovansko, da se vizum med obema državama odpravi. — Dunajski italijanski poslanik Auriti se ne vrne več na svoje mesto. — V februarju se je izselilo iz Avstrije v prekomorske države 338 oseb, z Koroške 21. — Glavni tajnik kršč. soc. stranke, poslanec Schönsteiner, je umrl na Dunaju v 48 letu starosti. — Avstrijski vagon ekspresnega vlaka je zgorel na postaji Flums. Potniki so se rešili. — Nemčija: Nemci prehajajo k uporabi latinice. Od 22. marca dalje se tiska „Berliner Tagblatt“ izključno v latinici. Gotica je razširjena samo med Nemci in se trajno ne bo dala držati. — V Prusiji obdržijo omožene žene poleg moževega imena tudi lahko svoje deklisko. — Italija: Rim je občutil 22. marca dva močna potresna sunka. Prebivalstvo je pobegnilo na ulice. — Po poročilih iz Bocna Italijani po vojni na južnem Tirolskem glede italijanizacije skoro nič niso dosegli. — Španska: V Salamanki se je pripetila nenavadna nesreča. Iz zvonika je padel težak zvon in zadel procesijo, ki je ravno v tistem trenutku šla mimo cerkve. Ubite so bile tri osebe, 7 pa je težko ranjenih. — Španska se vrača v Društvo narodov. — Mariborski nemški športniki zmerjajo Slovence s psovkami: „windische Schweine“ in „windische Teppen“. Pri nas slišiš slične psovke lahko vsak čas in mi si kot manjšina ne moremo pomagati, ni pa treba, da bi si pustili kaj takšnega dopasti mariborski slovenski športniki. — V Evropi se izvrši v letu približno 50.000 samomorov.

Ali sme gospodar sam ometati svoj dimnik? Do zdaj so često gospodarji sami ometali svoje dimnike, ali tožijo jih dimnikarji, ki imajo po gasilnem redu iz l. 1921 pravico opravljati to delo. Samo če bi pri posamnih, daleč odležnih hišah bilo ometavanje po dimnikarju neprimeroma drago, sme župan dovoliti, da omete kdo drugi, ali po razmerah je treba poročta, da se delo pravilno opravi.

Za volilni sklad so darovali: Miha Rovišnjak, Št. Peter, 1; Slovenci boroveljske občine ob prilik sestave kandidatne liste 16; Blaž Ledervaš, Pokrče 1; neimenovan iz Bistrice v Rožu 5; stare korenine iz Št. Petra na Vašinjah 6; neimenovan iz Kožentavre 2; Šmarječan pri Velikovcu 5; Tomaž Prosekar, Plešivec, 1; Antonija Pepelnik, Gorenče, 1; Anton in Franc Schittelkopf, Podravlj, 2; I. I., Ribnica, 2; Resi K. —50; Apolonija Juch, Vetrinj, 2; Marija Šelander, Vetrinj, 2; Ana Obilčnik, Škofiče, 5 S. Vsem darovalcem najlepša hvala. Da bi našli prav mnogo posnemalcev!

Pristna štajerska vina

na drobno in debelo ima v zalogi gostilna Štefan Breznik v Pliberku.

Priporoča se gostilničarjem in zasebnikom.

43